GENERALINIO ADVOKATO PAOLO MENGOZZI IŠVADA,

pateikta 2007 m. kovo 1 d. [1]

1. Šiuo apeliaciniu skundu bendrovė *Common Market Fertilizers SA* (toliau – apeliantė arba *CMF*) prašo panaikinti 2005 m. rugsėjo 27 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Common Market Fertilizers prieš Komisiją* [2] (toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo atmetamas ieškinys dėl panaikinimo, šios bendrovės pateiktas dėl 2002 m. gruodžio 20 d. Europos Bendrijų Komisijos sprendimų [3], kuriais buvo konstatuota, kad nagrinėjamu atveju atsisakymas išieškoti importo muitus nebuvo pagrįstas.

Teisinis pagrindas

2. 1994 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 3319/94 dėl galutinio antidempingo muito karbamido ir amonio nitrato tirpalams iš Bulgarijos ir Lenkijos, kuriuos eksportuoja privalančios mokėti muito mokestį įmonės, nustatymo ir dėl laikino muito galutinio surinkimo [4] 1 straipsnio 3 ir 4 dalyse yra numatyta:

„3. Antidempingo muitą Lenkijos kilmės importui sudaro skirtumas tarp minimalios importo kainos – 89 (EUR) už toną – ir CIF (kaina, draudimas ir frachtas) kainos Bendrijos pasienyje, pridėjus už kiekvieną produktų toną mokėtiną muito mokestį pagal bendrąjį muitų tarifą, jeigu CIF kaina Bendrijos pasienyje, pridėjus už kiekvieną produktų toną mokėtiną muito mokestį pagal bendrąjį muitų tarifą, yra mažesnė už minimalią importo kainą, ir į laisvą apyvartą išleistas importuotas prekes nepriklausomas importuotojas įsigijo iš vieno toliau nurodytų Lenkijoje įsteigtų eksportuotojų ar gamintojų:

<...>

1 — Originalo kalba: italų.

2 — T-134/03 ir T-135/03, Rink. p. II-3923.

3 — C(2002) 5217 galutinis ir C(2002) 5218 (galutinis).

4 — OL L 350, p. 20.

Į laisvą apyvartą išleistoms importuotoms prekėms, sąskaitų už kurias minėti Lenkijoje įsteigti eksportuotojai arba gamintojai nepriklausomam importuotojui tiesiogiai nepateikia, nustatomas toks specialus muito mokestis:

Lenkijos kilmės prekei: 22 (EUR) už prekės toną <...>, išskyrus prekę, kurios sertifikatą užpildė *Zaklady Azotowe Pulawy* ir kuriai nustatomas specialus 19 (EUR) už prekės toną muito mokestis <...>.

4. Taikomos galiojančios muitų srities nuostatos, jei nėra nurodyta kitaip.“

3. 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą [5], iš dalies pakeisto 2000 m. lapkričio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 2700/2000 [6] (toliau – Muitinės kodeksas), 239 straipsnyje yra numatyta:

„1. Importo arba eksporto muitai gali būti grąžinami arba atsisakoma juos išieškoti

5 — OL L 302, p. 1.
6 — OL L 311, p. 17.

susidarius 236, 237 ir 238 straipsniuose nenurodytoms padėtims:

— nustatytinoms taikant Komiteto procedūrą;

— sąlygotoms aplinkybių, kuriomis suinteresuoto asmens veiksmuose nematyti apgaulės arba akivaizdaus aplaidumo požymių. Padėtys, kurioms susidarius gali būti taikoma ši nuostata, ir procedūros, kurios turi būti taikomos tokiais atvejais, nustatomos taikant Komiteto procedūrą. Muito grąžinimui arba atsisakymui jį išieškoti gali būti nustatomos ir specialios sąlygos.

<...>“

4. Muitinės kodekso 4 straipsnio 24 punkte patikslinama, kad šiame kodekse „Komiteto procedūra“ suprantama kaip „247 ir 247a straipsniuose arba 248 ir 248a straipsniuose nustatyta procedūra“.

5. Muitinės kodekso 247 straipsnyje yra numatyta, kad „šiam reglamentui įgyvendinti

būtinos priemonės <...> patvirtinamos 247a straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka".

6. Muitinės kodekso 247a straipsnyje yra nustatyta:

„1. Komisijai padeda Muitinės kodekso komitetas (toliau – Komitetas).

2. Jeigu yra daroma nuoroda į šią dalį, Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai taikomi <...>.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles."

7. Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių (toliau – MKK darbo tvarkos taisyklės) 4 straipsnyje yra nustatyta:

„1. Pirmininkas bendra tvarka pagal 14 straipsnio 2 dalį keturiolika kalendorinių dienų iki posėdžio turi perduoti nuolatinėms atstovybėms ir komiteto nariams kvietimus, darbotvarkę, priemonių, dėl kurių prašoma komiteto nuomonės, projektus bei kitus darbo dokumentus.

2. Skubiais atvejais ir jei priimtinos priemonės turi būti taikomos iš karto, pirmininkas komiteto nario prašymu ar savo iniciatyva gali minėtą perdavimo terminą sutrumpinti iki penkių kalendorinių dienų.

3. Ypač skubiu atveju pirmininkas gali nesilaikyti pirmojoje ir antrojoje pastraipose nurodytų terminų. Jei per posėdį į jo dienotvarkę siūloma įrašyti naują klausimą, tam reikia komiteto narių paprastos daugumos patvirtinimo."

8. 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimo 1999/468/EB, nustatančio Komisijos naudo-

jimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką [7] (toliau – Komitologijos sprendimas), 2 straipsnyje yra nustatyta:

„Parenkant įgyvendinimo priemonių priėmimo tvarkos būdus vadovaujamasi šiais kriterijais:

a) valdymo priemonės, kurios yra susijusios su bendros žemės ūkio politikos ir bendros žuvininkystės politikos taikymu, arba su programų, reikalaujančių didelių biudžeto išteklių, įgyvendinimu, turėtų būti priimamos taikant valdymo procedūrą;

b) bendro pobūdžio priemonės, skirtos esminėms pagrindinės priemonės nuostatoms taikyti, įskaitant žmonių, gyvūnų arba augalų sveikatos apsaugos ar saugos priemones, turėtų būti priimamos taikant reguliavimo procedūrą; tais atvejais, kai pagrindinė priemonė nustato, kad tam tikros neesminės teisės akto nuostatos gali būti pritaikomos arba atnaujinamos įgyvendinimo tvarka, tokios priemonės turėtų būti priimamos taikant reguliavimo procedūrą;

c) nepažeidžiant a ir b punktų, patariamoji procedūra yra taikoma kiekvienu atveju, kai ji yra laikoma tinkamiausia."

9. Komitologijos sprendimo 5 straipsnyje yra numatyta:

„Reguliavimo procedūra

1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas reguliavimo komitetas, kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas.

2. Komisijos atstovas pateikia komitetui priemonių, kurių turi būti imtasi, projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laiką, kurį gali nustatyti pirmininkas atsižvelgdamas į klausimo skubumą. Nuomonė patvirtinama (EB) 205 straipsnio 2 dalyje nustatyta balsų

7 — OL L 184, p. 23.

dauguma tais atvejais, kai Taryba turi priimti sprendimus Komisijos pasiūlymu. Valstybių narių atstovų balsai skaičiuojami taip, kaip nustatyta tame straipsnyje. Pirmininkas nebalsuoja.

3. Komisija, nepažeisdama 8 straipsnio, patvirtina numatytas priemones, jei jos atitinka komiteto nuomonę.

4. Kai numatytos priemonės neatitinka komiteto nuomonės arba nuomonė nepareiškiama, Komisija nedelsdama pateikia Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir informuoja Europos Parlamentą <...>."

10. 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas [8], iš dalies pakeisto 1998 m. liepos 29 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1677/98 [9] (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 905 straipsnyje yra numatyta:

„Jeigu sprendimą priimanti muitinė, kuriai pateiktas prašymas grąžinti (muitus) arba atsisakyti juos išieškoti vadovaujantis Kodekso 239 straipsnio 2 dalimi, negali priimti sprendimo vadovaudamasi 899 straipsniu, bet prašymas paremtas įrodymais, dėl kurių gali susidaryti ypatinga situacija esant aplinkybėms, kuriomis suinteresuoto asmens negalima apkaltinti apgavyste ar akivaizdžiu aplaidumu, valstybė narė, kuriai priklauso ši muitinė, perduoda medžiagą apie šį atvejį Komisijai, kad ji galėtų tokį klausimą išspręsti taikydama 906–909 straipsniuose nustatytą procedūrą.

Tačiau, išskyrus tuos atvejus, kai sprendimą priimanti muitinė abejoja, ji pati gali nuspręsti grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti tuomet, kai ji mano, kad Kodekso 239 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos yra vykdomos, jeigu tik atitinkama suma, tenkanti vienam ūkio subjektui vienos ar daugiau importo arba eksporto operacijų atžvilgiu, bet susidaranti esant vienoms ir toms pačioms ypatingoms aplinkybėms, yra mažesnė nei 50 000 (EUR).

Sąvoka „suinteresuotas asmuo" suprantama taip pat, kaip ir 899 straipsnyje.

Visais kitais atvejais sprendimą priimanti muitinė prašymą atmeta."

8 — OL L 253, p. 1.
9 — OL L 212, p. 18.

11. Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnyje yra nustatyta:

„Per 15 dienų nuo medžiagos apie 905 straipsnio 2 dalyje nurodytą atvejį gavimo Komisija perduoda jos kopiją valstybėms narėms.

Minėto atvejo svarstymas kiek įmanoma greičiau įtraukiamas į Komiteto posėdžio, numatyto Kodekso 247 straipsnyje, darbotvarkę."

12. Atsiradus faktinėms bylos aplinkybėms Įgyvendinimo reglamento 906 straipsnio antroji pastraipa 2003 m. liepos 25 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1335/2003, iš dalies pakeičiančiu Įgyvendinimo reglamentą [10], buvo taip iš dalies pakeista:

„Minėtos bylos svarstymas kiek įmanoma greičiau įtraukiamas į ekspertų grupės, numatytos Kodekso 907 straipsnyje, posėdžio darbotvarkę."

13. Pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą:

„Pasikonsultavusi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, atvykusių į Komiteto posėdį svarstyti konkretaus atvejo, Komisija nusprendžia, ar apsvarstyta situacija sudaro pakankamą pagrindą grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti."

Faktinės bylos aplinkybės

14. Faktinės bylos aplinkybės, kurias konstatavo Pirmosios instancijos teismas, skundžiamo sprendimo 14–28 punktuose yra taip išdėstytos:

„14. Ieškovė, įsteigta Belgijoje, yra chemijos produktų, būtent azoto tirpalų (karbamido ir amonio nitratas), didmenininkė. Jos įmonių grupę sudaro *Rellmann GmbH*, įsteigta Hamburge (Vokietija), 100 % ieškovei priklausanti dukterinė įmonė, ir *Agro Baltic GmbH*, kurios būstinė yra Rostoke (Vokietija), 100 % *Rellmann* priklausanti dukterinė įmonė. 1989 m. ieškovė įsigijo Prancūzijos bendrovę *Champagne Fertilisants*, kuri yra jos mokesčių atstovė visai veiklai Prancūzijoje.

15. Eksportuotoja, Lenkijos įmonė *Zaklady Azotowe Pulawy* (toliau

10 — OL L 187, p. 16.

– ZAP), prekes pardavė *Agro Baltic*. Ieškovės grupės prekybos grandinė yra tokia: *Agro Baltic* prekes perpardavė *Rellmann*, kuri savo ruožtu jas perpardavė ieškovei. Buvo išrašytos atitinkamos sąskaitos.

16. (Tuo atveju, kuris buvo nagrinėtas) byloje T-134/03, 1997 m. kovo – rugsėjo mėn. *Agro Baltic* iš ZAP pirko tris karbamido ir amonio nitrato tirpalų siuntas. Šioms siuntoms pritaikyta šio sprendimo 15 punkte aprašyta prekybos grandinė.

17. *Cogema*, įgaliotam muitinės tarpininkui, buvo nurodyta išleisti prekes į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu, o vartojimui – ieškovės vardu.

18. Taigi pirmiausia prekės buvo išleistos į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu pagal EU0 deklaraciją, prie kurios pridėtos *ZAP* sąskaitos, išrašytos *Agro Baltic*, ir EUR 1 sertifikatai, patvirtinantys lenkišką prekių kilmę. Prekėms buvo pritaikyta sandėliavimo procedūra, o po kelių minučių jos išgabentos iš muitinės sandėlio galutiniam vartojimui *Champagne Fertilisants* vardu.

19. (Tuo atveju, kuris buvo nagrinėtas) byloje T-135/03, 1995 m. sausio mėn. *Agro Baltic* iš ZAP pirko vieną siuntą, kuriai buvo pritaikyta šio sprendimo 15 punkte aprašyta prekybos grandinė.

20. *Agro Baltic* paskyrė bendrovę *SCAC Rouen* (toliau – SCAC), įgaliotą muitinės tarpininką, išleisti prekes į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu, o vartojimui – ieškovės vardu. Taigi tai pačiai prekei ji pateikė dvi muitinės importo deklaracijas, toje pačioje muitinės įstaigoje nurodydama du skirtingus gavėjus, dėl to buvo galima atskirti muitų mokėjimą nuo PVM mokėjimo.

21. SCAC naudojo supaprastintą muitinės procedūrą išleidžiant į laisvą apyvartą ir vartojimui tik ieškovės vardu. Tam SCAC ieškovės vardu pateikė IM4 deklaraciją, prie kurios buvo pridėta *Rellmann* sąskaita, išrašyta ieškovei, ir EUR 1 sertifikatas, patvirtinantis lenkišką prekių kilmę.

22. Iš pradžių kompetentinga Prancūzijos institucija priėmė deklaracijas, susijusias su šiomis dviem bylomis, EUR 1 sertifikatų pagrindu netaikė importui muito mokesčio ir nereikalavo sumokėti antidempingo muito.

23. Tačiau po vėliau atlikto patikrinimo Prancūzijos kompetentinga institucija nusprendė, kad specialus 19 (EUR) už toną muito mokestis, įvestas Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies (antrąja) pastraipa, turi būti taikomas visoms su šiomis dviem bylomis susijusioms siuntoms. Jos teigimu, tikroji prekių importuotoja buvo ieškovė, kuri nebuvo tiesioginė ZAP sąskaitos gavėja, nors pačių ginčijamų prekių sertifikatą užpildė ZAP. Tiksliau kalbant, iš bylos T-134/03 medžiagos kompetentingos Prancūzijos institucijos nusprendė, kad tarpinis prekių sandėliavimas dėl jo ypač trumpo laiko yra teisinė fikcija ir kad ieškovė gavo prekes per tris nagrinėjamas ūkines operacijas dar prieš pateikiant deklaraciją išleidimui į laisvą apyvartą *Agro Baltic* vardu. Kalbant dar tiksliau, bylos T-135/03 medžiagoje kompetentingos Prancūzijos institucijos nusprendė, kad ieškovės vardu buvo pateikta tik viena deklaracija išleidimui į laisvą apyvartą ir galutiniam vartojimui.

24. Todėl bylos T-134/03 medžiagoje Puatjė informavimo ir kontrolės centro (*Centre du renseignement d'orientation et de contrôle de Poitiers*) tarnautojai 1998 m. gruodžio 4 d. surašė protokolą, kuriame nurodyta, jog buvo išvengta iš viso 3 911 497 Prancūzijos frankų (FRF) (564 855 eurų) muitų ir mokesčių. Bylos T-135/03 medžiagoje Rueno tarpregioninės muitinės direkcija (*Direction interrégionale des douanes de Rouen*) 1997 m. lapkričio 13 d. surašė protokolą, pagal kurį turėjo būti sumokėta iš viso 840 271 FRF (128 098 eurai) muitų ir mokesčių.

25. 1999 m. lapkričio ir gruodžio mėn. ieškovė, remdamasi Muitinės kodekso 239 straipsniu, pateikė prašymus atsisakyti išieškoti muitus Prancūzijos muitinės administracijai. 2002 m. vasario 14 d. pastaroji persiuntė minėtus prašymus Komisijai, kuri juos užregistravo kreipimosi numeriais REM 02/02 (byla T-134/03) ir REM 03/02 (byla T-134/03).

26. 2002 m. rugsėjo 9 ir 10 d. laiškais, į kuriuos buvo atsakyta 2002 m. spalio 11 d., Komisija ieškovei nurodė, kad ji priėmė neigiamą sprendimą bylose REM 02/02 ir REM 03/02.

27. 2002 m. lapkričio 12 d. ekspertų grupė REM/REC atvyko į Muitinės komiteto Muitų grąžinimo skyriaus posėdį. Pagal 2002 m. lapkričio 29 d. surašytą šio posėdžio ataskaitą galutiniu ekspertų grupės balsavimu, kiek susiję su bylomis REM 02/02 ir REM 03/02, buvo pasiektas šis rezultatas: „šešios delegacijos balsavo už Komisijos pasiūlymą, keturios delegacijos susilaikė ir penkios balsavo prieš Komisijos pasiūlymą".

28. 2002 m. gruodžio 20 d. Komisija, teigdama, kad ieškovė buvo akivaizdžiai aplaidi ir nebuvo ypatingos situacijos, dėl kurios Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo sąlygos neįvykdytos, priėmė sprendimus C(2002) 5217 (galutinis) (byla REM 02/02) ir C(2002) 5218 (galutinis) (byla REM 03/02), nustatančius, kad atsisakymas išieškoti importo muitą yra nepateisinamas (toliau – ginčijamas sprendimas). Ji apie šiuos sprendimus informavo Prancūzijos muitinę, kuri savo ruožtu 2003 m. vasario 10 d. juos perdavė ieškovei."

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

15. Ieškiniais, kuriuos Pirmosios instancijos teismo kanceliarija gavo 2003 m. balandžio 18 d. ir kurie buvo užregistruoti numeriais T-134/03 ir T-135/03, CMF prašė panaikinti ginčijamus sprendimus ir pateikė tris ieškinio pagrindus.

16. Pirmuoju ieškinio pagrindu ji nurodė, kad, be kita ko, buvo pažeisti EB 7 straipsnis ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnis, taip pat Muitinės kodekso komiteto darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalis.

17. Antruoju ieškinio pagrindu ji nurodė, kad Komisija padarė akivaizdžių vertinimo klaidų, nuspręsdama, kad nebuvo sąlygų atsisakyti išieškoti muitus, kaip numatyta Muitinės kodekso 239 straipsnyje.

18. Trečiuoju ieškinio pagrindu apeliantė nurodė, kad Komisija nesilaikė EB 253 straipsnyje jai nustatytos pareigos motyvuoti.

19. Sujungęs bylas T-134/03 ir T-135/03, Pirmosios instancijos teismas skundžiamu sprendimu atmetė ieškinius ir priteisė iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

20. Dėl tariamo EB 7 straipsnio ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnio pažeidimo Pirmosios instancijos teismas, pirma, paskelbė nepriimtinu prieštaravimą dėl teisėtumo, susijusį su Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąja pastraipa, kurį apeliantė pateikė pareikšdama minėtą skundą [11].

21. Šiuo atžvilgu Pirmosios instancijos teismas visų pirma pažymėjo, kad prieštaravimas buvo pavėluotas, nes buvo pateiktas tik dubliko stadijoje, ir kad jis nebuvo pagrįstas jokiomis teisinėmis ar faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui, kaip numatyta Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalyje [12].

22. Be to, Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos neteisėtumas negali būti nagrinėjamas teismo iniciatyva, nes toks neteisėtumas nėra viešosios tvarkos klausimas. [13] Pripažindamas pareigą savo iniciatyva iškelti klausimą dėl ginčijamą aktą priėmusios institucijos kompetencijos trūkumo, Pirmosios instancijos teismas vis dėlto pažymėjo, pirma, kad šioje byloje Komisija, priimdama ginčijamus sprendimus Įgyvendinimo reglamento, kuris pats buvo priimtas pagal Muitinės kodekso komiteto nuomonę taikant minėto kodekso 239, 247 ir 247a straipsniuose numatytą procedūrą, 907 straipsnio pirmosios pastraipos pagrindu, neviršijo savo įgaliojimų; antra, kad iš teismų praktikos nematyti, jog Pirmosios instancijos teismas savo iniciatyva turi išnagrinėti klausimą, ar Komisija, priimdama Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą, kuri buvo ginčijamo sprendimo teisinis pagrindas, viršijo savo įgaliojimus. [14]

23. Antra, Pirmosios instancijos teismas atmetė apeliantės teiginį, kad grupė ekspertų, susirinkusių į „(Muitinės kodekso) komiteto“ posėdį, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmojoje pastraipoje, yra reguliavimo komitetas Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme [15].

24. Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, jog iš Komitologijos sprendimo septintos konstatuojamosios dalies ir 5 straipsnio matyti, kad reguliavimo procedūra yra naudojama „bendroms priemonėms, skirtoms pagrindinės priemonės nuostatoms taikyti“, o ginčijami sprendimai buvo individualūs sprendimai ir todėl nebuvo visuotinai taikomi. Pirmosios instancijos teismo teigimu, nuspręsti, kad reguliavimo komitetas Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme yra kompetentingas pateikti nuomonę apie individualaus sprendimo dėl muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti

11 — Skundžiamo sprendimo 51 punktas.

12 — Ten pat.

13 — Šiuo atžvilgiu Pirmosios instancijos teismas citavo 1959 m. gruodžio 17 d. Sprendimą *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukščiausiąją instituciją* (14/59, Rink. p. 445, p. 474).

14 — Skundžiamo sprendimo 52 punktas.

15 — Ten pat, 54 ir 58 punktai.

pasiūlymą, reikštų paprastai suvienodinti sprendimo ir visuotinai taikomo akto sąvokas, kurios iš esmės skiriasi, ir pažeisti EB 249 straipsnį, taip pat EB 7 straipsnį ir Komitologijos sprendimą [16].

25. Pirmosios instancijos teismas taip pat pridūrė, kad jei teisės aktų leidėjas, šiuo atveju Komisija, būtų norėjęs, kad Muitinės kodekso komitetas individualiose atsisakymo išieškoti muitus ar jų grąžinimo procedūrose konsultuotųsi, jis, be abejonės, Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmojoje pastraipoje būtų vartojęs frazę „pasikonsultavęs su Komitetu“. Frazė „susirinkusi į Komiteto posėdį“ išreiškia aplinkybę, kad ekspertų grupė, numatyta 907 straipsnyje, funkciniu požiūriu yra akivaizdžiai nuo Komiteto nepriklausomas vienetas [17].

26. Dėl tariamo MKK darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimo – nes nebuvo laikomasi keturiolikos dienų iki minėto komiteto posėdžio termino, nustatyto darbo dokumentams pateikti Komiteto nariams, – Pirmosios instancijos teismas atmetė apeliantės skundą.

27. Šiuo atžvilgiu, konstatavęs, kad ekspertų grupės nariai turėjo trylika kalendorinių dienų susipažinti su laišku, kuriuo apeliantė atsakė į Komisijos laiškus, Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad fiziniai ar juridiniai asmenys negali remtis tariamu šios taisyklės pažeidimu, nes ji skirta ne apsaugoti asmenis, o užtikrinti minėto komiteto vidaus darbą visiškai atsižvelgiant į jo narių prerogatyvas [18].

28. Dėl tariamų akivaizdžių vertinimo klaidų taikant Muitinės kodekso 239 straipsnį Pirmosios instancijos teismas, pažymėjęs, jog akivaizdu, kad nebuvo ieškovės apgaulės, nagrinėjo tik antrojo panaikinimo pagrindo dalį, susijusią su tariamu apeliantės akivaizdaus aplaidumo nebuvimu, ir šiuo atžvilgiu nenustatė jokios akivaizdžios Komisijos vertinimo klaidos, todėl nereikėjo nagrinėti argumentų, susijusių su ypatingos situacijos buvimu [19].

29. Prieš imdamasis nagrinėjimo, Pirmosios instancijos teismas priminė, pirma, kad nustatant, ar yra akivaizdus aplaidumas Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme,

16 — Ten pat, 55–57 punktai.
17 — Ten pat, 59 punktas.
18 — Ten pat, 77–79 punktai.
19 — Ten pat, 115, 147 ir 149 punktai.

reikia įvertinti nuostatų, kurios nebuvo įvykdytos ir dėl to susidarė skola muitinei, sudėtingumą, taip pat ūkio subjekto patirtį ir rūpestingumą [20].

30. Dėl nuostatų sudėtingumo Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, pirma, kad jau turėjo progą [21] paskelbti, jog Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą nebuvo sudėtinga išaiškinti, ir, antra, kad, kaip teigė Komisija, apeliantė neturi išvengti atsakomybės, nurodydama savo tarpininkų tikrą ar tariamą klaidą, nes pati parengė ginčijamą prekių importo schemą ir pati laisvai pasirinko savo tarpininkus [22].

31. Dėl apeliantės profesinės patirties Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog Komisija teisingai nusprendė, kad apeliantė turėjo patirties, reikalingos importo ir eksporto operacijoms vykdyti [23].

32. Galiausiai dėl ūkio subjekto rūpestingumo Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, vertinant visą apeliantės elgesį nagrinėjamų operacijų metu, jis negali būti laikomas pakankamai rūpestingu. Iš esmės apeliantė, kuri tvirtina, jog neturi aptariamų produktų muitinės procedūrų patirties, taip pat kad kilo Reglamento Nr. 3319/94 taikymui būdingų sunkumų, ne tik neprašė savo muitinės tarpininkų patarimo, bet davė jiems labai tikslius nurodymus. Be to, Pirmosios instancijos teismo teigimu, apeliantės klaida išrašant šias sąskaitas taip pat rodo jos rūpestingumo trūkumą [24].

Procesas Teisingumo Teisme ir šalių reikalavimai

33. Pareiškimu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2005 m. gruodžio 14 d., apeliantė pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo.

34. Šalių atstovai buvo išklausyti 2006 m. spalio 5 d. įvykusiame posėdyje.

20 — Ten pat, 135 punktas.

21 — 2004 m. rugsėjo 21 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Gondrand Frères prieš Komisiją* (T-104/02, Rink. p. II-3211, 59–62 ir 66 punktai).

22 — Skundžiamo sprendimo 137–139 punktai.

23 — Ten pat, 140–141 punktai.

24 — Ten pat, 142–144 punktai.

35. Apeliantė Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— patenkinti apeliantės reikalavimus Pirmosios instancijos teisme,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas apeliacinėje instancijoje ir Pirmosios instancijos teisme.

36. Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti apeliacinį skundą,

— priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas.

Teisinis nagrinėjimas

Išankstinės pastabos dėl apeliacinio skundo pagrindų

37. Pagrįsdama apeliacinį skundą apeliantė pateikia keturis jo pagrindus. Dviem pirmaisiais Pirmosios instancijos teismą ji kaltina atitinkamai dėl „ne viso teisinio pagrindo nurodymo“ ir „ne viso faktinių aplinkybių nurodymo“. Trečiuoju pagrindu ji pažymi keletą teisės klaidų, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė nagrinėdamas esminių procedūros reikalavimų pažeidimą, nurodytą pateikiant pirmąjį ieškinių dėl panaikinimo pagrindą. Ketvirtasis apeliacinio skundo pagrindas susijęs su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė Muitinės kodekso 239 straipsnį.

38. Pirmasis apeliacinio skundo pagrindas akivaizdžiai nėra savarankiškas kitų apeliacinio skundo pagrindų atžvilgiu. Kalbėdama apie „ne viso teisinio pagrindo nurodymą“ apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad šis, skundžiamo sprendimo 1–13 punktuose pristatydamas teisinį bylos pagrindą, nepaminėjo, pirma, Reglamento Nr. 3319/94 trisdešimt devintos konstatuojamosios dalies, antra, Komitologijos sprendimo 2 straipsnio.

39. Man atrodo visiškai akivaizdu, jog tai, kad toje sprendimo dalyje, kurioje tiesiog pristatomas teisinis pagrindas, nebuvo paminėta viena ar kelios nuostatos, kurios gali būti svarbios bylai, savaime nėra trūkumas, dėl kurio sprendimas taptų negaliojantis. Taigi šis skundas turi būti suprantamas kaip labiau skirtas pažymėti, kad Pirmosios instancijos teismas *neatsižvelgė* į minėtus konstatuojamąją dalį ir straipsnį ir kad dėl to atsirado teisinio vertinimo klaidų.

40. Iš tikrųjų, iš apeliaciniame skunde išdėstyto pirmojo pagrindo matyti, kad, nepaminėjęs šių nuostatų, Pirmosios instancijos teismas, apeliantės teigimu, pirma, klaidingai aiškino Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą ir nusprendė, jog tai, kad šiuo atveju apeliantė nevengė antidempingo priemonių, netrukdo nustatyti specialaus antidempingo muito mokesčio, antra, klaidingai nusprendė, kad Komitologijos sprendime numatytos reguliavimo procedūros turi būti laikomasi tik priimant bendro pobūdžio priemones.

41. Tačiau tai yra skundai, pateikti atskirai, iškeliant atitinkamai ketvirtąjį ir trečiąjį apeliacinio skundo pagrindus [25]. Taigi juos nagrinėti derėtų nagrinėjant šiuos apeliacinio skundo pagrindus.

42. Dėl tariamo „ne viso faktinių aplinkybių nurodymo", apie kurį kalbama pateikiant antrąjį apeliacinio skundo pagrindą, pažymėtina, jog apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad šis skundžiamo sprendimo 14–28 punktuose nurodė „ne visas ir klaidingas" faktines aplinkybes, dėl to jos buvo iškraipytos ir atsirado teisės klaida [26]. Dėl šio iškraipymo Pirmosios instancijos teismas klaidingai nusprendė, kad šioje byloje susidarė netiesioginio sąskaitų pateikimo situacija, sudaranti pagrindą taikyti specialų muito mokestį, numatytą Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrojoje pastraipoje.

43. Apeliantė teigia, kad šiuo atveju, priešingai nei nusprendė Prancūzijos muitinė ir Komisija, nebuvo galima atpažinti netiesioginio sąskaitų pateikimo situacijos. Tačiau, siekdama tai įrodyti, ji pateikia keletą teisinio pobūdžio argumentų ir neparodo nė menkiausios klaidos, kurią padarė ši muitinė, Komisija ar tuo labiau Pirmosios instancijos teismas, *konstatuodami faktines aplinkybes.*

44. Taigi šioje instancijoje nebūtina nagrinėti šių argumentų.

45. Pirma, pažymėtina, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime visiškai nenagrinėjo klausimo, *ar šioje byloje buvo* netiesioginio sąskaitų pateikimo situacija, ir, Pirmosios instancijos teismo nuomone, tai buvo visiškai logiška ir teisėta, nes iš bylos pirmojoje instancijoje nematyti, kad

25 — Tariamo neatsižvelgimo į Reglamento Nr. 3319/94 39 konstatuojamąją dalį priskirtinumas ketvirtajam apeliacinio skundo pagrindui tiesiogiai kyla iš apeliacinio skundo 10 ir 151 punktų. Taip pat tariamo neatsižvelgimo į Komitologijos sprendimo 2 straipsnį priskirtinumas trečiajam apeliacinio skundo pagrindui tiesiogiai kyla iš apeliacinio skundo 16 ir 75 punktų.

26 — Apeliacinio skundo 18, 20, 21, 38 ir 39 punktai.

apeliantė Pirmosios instancijos teisme būtų nurodžiusi, jog Komisija pažeidė Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą. Taigi šis klausimas negali būti pirmą kartą iškeltas apeliacinėje instancijoje, nes šioje stadijoje Teisingumo Teismo kompetencija apsiriboja pirmojoje instancijoje priimto teisinio sprendimo dėl nagrinėtų pagrindų vertinimu [27].

46. Antra, remdamasi tuo, kad nebuvo muitinės skolos, apeliantė samprotauja tokia kryptimi, kuri yra ne tik nauja, bet ir visiškai nesuderinama su Pirmosios instancijos teismui pateiktų ieškinių dėl panaikinimo dalyku.

47. Šiuo atžvilgiu primintina, jog ginčijamuose sprendimuose Komisija priėmė sprendimą dėl apeliantės prašymų, kuriais buvo siekiama, kad būtų atsisakyta išieškoti muitus Muitinės kodekso 239 straipsnio ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio pagrindu.

48. Tačiau, kaip teisingai pažymėjo Komisija, šių nuostatų, kuriomis siekiama teisingumo [28], vienintelis tikslas – leisti, kai susiklosto tam tikros ypatingos aplinkybės ir nėra akivaizdaus aplaidumo arba apgaulės, atleisti tam tikrus ūkio subjektus nuo privalomų muitų mokėjimo, o ne ginčyti pareigą mokėti skolą [29]. Todėl ginčijamų sprendimų atžvilgiu apeliantė galėjo veiksmingai remtis tik pagrindais, kuriais siekiama įrodyti, kad šiuo atveju buvo ypatingos aplinkybės ir nebuvo jos akivaizdaus aplaidumo ar apgaulės, o ne pagrindais, kuriais siekiama įrodyti kompetentingų nacionalinių institucijų, kurios ją apmokestino nagrinėjamais muitais, sprendimų neteisėtumą [30].

49. Kitaip tariant, prašymai, Komisijai pateikti pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį, taikomą kartu su Įgyvendinimo reglamento 905 straipsniu, nėra susiję su klausimu, ar nacionalinės muitinės tinkamai taikė materialinės muitų teisės nuostatas. Iš esmės, remiantis Muitinės kodekso 236 straipsniu,

27 — 1994 m. birželio 1 d. Sprendimas *Komisija prieš Brazzelli Lualdi ir kt.* (C-136/92 P, Rink. p. I-1981, 59 punktas).

28 — 1999 m. vasario 25 d. Sprendimas *Trans-Ex-Import* (C-86/97, Rink. p. I-1041, 21 punktas) ir 2001 m. rugsėjo 27 d. Sprendimas *Bacardi* (C-253/99, Rink. p. I-6493, 56 punktas).

29 — Dėl anksčiau galiojusios Muitinės kodekso 239 straipsnį atitinkančios nuostatos – 1979 m. liepos 2 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1430/79 dėl importo ar eksporto muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti (OL L 175, p. 1) 13 straipsnio 1 dalis, iš dalies pakeista 1986 m. spalio 7 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3069/86 (OL L 286, p. 1) 1 straipsnio 6 dalimi, – žr. 1987 m. kovo 12 d. Sprendimą *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją* (244/85 ir 245/85, Rink. p. 1303, 11 punktas) ir 1993 m. liepos 6 d. Sprendimą *CT Control (Roterdamas) ir JCT Benelux prieš Komisiją* (C-121/91 ir C-122/91, Rink. p. I-3873, 43 punktas).

30 — Žr. minėto sprendimo *Cerealmangimi ir Italgrani prieš Komisiją* 13 punktą ir minėto sprendimo *CT Control (Roterdamas) ir JCT Benelux prieš Komisiją* 44 punktą.

šis klausimas priklauso nacionalinės muitinės kompetencijai, o šios institucijos sprendimai gali būti skundžiami nacionaliniuose teismuose, kurie gali kreiptis į Teisingumo Teismą pagal EB 234 straipsnį [31].

Dėl tariamų teisės klaidų nagrinėjant esminių procedūros reikalavimų pažeidimą

Dėl teisės klaidų, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė nepripažinęs EB 7 straipsnio ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnio pažeidimo

50. Tokių prašymų pateikimas Komisijai reiškia, kad yra muitinės skola [32], kurios apeliantė neturi teisės ginčyti, pateikdama ieškinį dėl ginčijamų sprendimų panaikinimo, ir dėl šios priežasties turi būti atmesti ir teisiniai argumentai, pagrindžiantys antrąjį apeliacinio skundo pagrindą [33].

— Apeliantės skundai

51. Taigi Teisingumo Teismo dėmesys turi būti sutelktas į trečiąjį ir ketvirtąjį apeliacinio skundo pagrindus.

52. Pirmojoje ir antrojoje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyse, susijusiose, pirma, su „EB 7 straipsnio pažeidimu ir (Įgyvendinimo) reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos negaliojimo klausimu“ ir, antra, su „komiteto, su kuriuo Komisija konsultuojasi, teisiniu pobūdžiu“, apeliantė skundžiasi dėl keleto teisės klaidų, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė atmetęs pirmojo panaikinimo pagrindo dalį, susijusią su tariamu EB 7 straipsnio ir Komitologijos sprendimo 5 straipsnio pažeidimu. Manau, jos turi būti nagrinėjamos kartu, nes ir vienoje, ir kitoje iš esmės keliamas procedūros, kurios Komisija turėjo laikytis nagrinėdama apeliantės prašymus atsisakyti išieškoti muitus, klausimas ir atitinkamai Komisijos kompetencijos klausimas.

31 — Taip nusprendė Pirmosios instancijos teismas 1998 m. liepos 16 d. Sprendime *Kia Motors ir Broekman Motorships prieš Komisiją* (T-195/97, Rink. p. II-2907, 36 punktas). Taip pat žr. minėto sprendimo *Gondrand Frères prieš Komisiją* 25 punktą ir 2005 m. rugsėjo 13 d. Sprendimą *Ricosmos prieš Komisiją* (T-53/02, Rink. p. II-3173, 165 punktas).

32 — Minėto sprendimo *Gondrand Frères prieš Komisiją* 25 punktas.

33 — Apeliantė per posėdį pareiškė, jog šiuo atveju sutiktų, kad skola muitinei yra, ir pažymėjo, jog kreipėsi dėl atsisakymo išieškoti muitus siekdama teisingumo, kaip numatyta Muitinės kodekso 239 straipsnyje. Tačiau ji ir toliau per posėdį nevykusiai ginčijo jai nustatyto specialaus antidempingo muito teisėtumą, teigdama, kad, jos nuomone, nėra nei netiesioginio sąskaitų pateikimo, nei vengimo įrodymo.

53. Iš bylos medžiagos matyti, kad skundas dėl Komisijos kompetencijos trūkumo, apeliantės pareikštas Pirmosios instancijos teisme, iš esmės buvo grindžiamas teiginiu, jog komitetas, susirinkęs 2002 m. lapkričio 12 d. (žr. šios išvados 26 punktą), pagal Muitinės kodekso 247 ir 247a straipsnius turi būti vertinamas kaip reguliavimo komitetas Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme. Kadangi reikėjo taikyti reguliavimo procedūrą, kurią reglamentuoja šis straipsnis, valstybių narių atstovų balsavimas 2002 m. lapkričio 12 d. komiteto posėdyje, apeliantės teigimu, pagal minėtą straipsnį prilygsta situacijai, kai nuomonė nepareiškiama, todėl Komisija negalėjo pati spręsti dėl apeliantės prašymų atsisakyti išieškoti importo muitus, o turėjo nedelsdama pateikti Tarybai pasiūlymą dėl priemonių, kurių turi būti imtasi, ir informuoti apie tai Europos Parlamentą.

54. Tačiau savo atsiliepimuose į ieškinius Komisija buvo pažymėjusi, kad pagal Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą jai suteikiama teisė pačiai priimti sprendimą dėl prašymų atsisakyti išieškoti muitus pasikonsultavus ne su reguliavimo komitetu, o su ekspertų grupe, kurią, priimdama Įgyvendinimo reglamentą, ji pati nusprendė pasitelkti, kai reikia priimti sprendimus dėl muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti.

55. Dublike apeliantė buvo atsikirtusi, kad negalima sutikti su Komisijos pateiktu Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimu, nes dėl jo ši nuostata taptų neteisėta. Iš esmės, jei Komisija būtų priėmusi tokį 907 straipsnį, kaip jį aiškina, ji būtų ne priėmusi Muitinės kodekso įgyvendinimo priemonę, bet nepagrįstai suteikusi sau kompetenciją, pažeisdama EB 7 straipsnį. Subsidiariai, darydama prielaidą, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa turi būti aiškinama taip, kad joje minima ekspertų grupė nėra reguliavimo komitetas, apeliantė nurodo, kad, remiantis EB 241 straipsniu, ši nuostata yra neteisėta, nes prieštarauja EB 7 straipsniui.

56. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas atmetė tiek pagrindinius apeliantės argumentus kaip nepagrįstus, tiek prieštaravimą dėl teisėtumo kaip nepriimtiną dėl priežasčių, kurias trumpai išdėsčiau šios išvados 20–25 punktuose.

57. Apeliantės skundai, pateikti pirmojoje ir antrojoje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyse, gali būti taip apibendrinti.

58. Pirma, Pirmosios instancijos teismas, nuspręsdamas, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa leidžia Komisijai pačiai priimti sprendimus dėl prašymų atsisakyti išieškoti muitus, t. y.

nesilaikyti reguliavimo komiteto procedūros, klaidingai aiškino šią nuostatą ir todėl klaidingai nepripažino ginčijamus sprendimus priėmusios institucijos kompetencijos trūkumo. Toks minėtos nuostatos aiškinimas nėra tinkamas, nes taip aiškinant ši nuostata dėl teisinio pagrindo nebuvimo tampa prieštaraujančia pagrindiniam reglamentui – Muitinės kodeksui ir EB 7 straipsniui.

59. Antra, apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad šis neišnagrinėjo iš esmės – Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmąją pastraipą išaiškinęs taip, esą ji leidžia Komisijai sprendimus dėl prašymų atsisakyti išieškoti importo muitus priimti nesilaikant reguliavimo komiteto procedūros, – prieštaravimo dėl šios nuostatos, pažeidžiančios pagrindinį reglamentą ir EB 7 straipsnį, teisėtumo.

60. Šiuo atžvilgiu, pirma, apeliantė ginčija, kad šis prieštaravimas buvo iškeltas tik dublikuose, ir teigia, kad bet kuriuo atveju jo pateikimas dubliko stadijoje buvo pagrįstas teisine aplinkybe, kuri tapo žinoma vykstant procesui, kaip numatyta Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalyje, t. y. Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimu, kurį savo atsiliepimuose į ieškinį pateikė Komisija.

61. Antra, apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina klaidingai nusprendus, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisėtumo klausimas nėra viešosios tvarkos klausimas ir todėl negali būti iškeltas teismo iniciatyva. Šiuo atžvilgiu skirtumas tarp institucijos, priėmusios skundžiamą aktą, kompetencijos trūkumo ir institucijos, priėmusios aktą, kurio pagrindu yra priimtas ginčijamas aktas, kompetencijos trūkumo yra dirbtinis ir klaidingas, o sprendimas, kurį Pirmosios instancijos teismas nurodė šiam skirtumui pagrįsti [34], ne tik labai seniai priimtas ir, kad ir kaip būtų, nesvarbus, – nes buvo susijęs su EAPB sutartimi, o ne su EB sutartimi, – bet ir gali būti visai priešingas Pirmosios instancijos teismo išvadai.

62. Trečia, apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad, remdamasis prielaida dėl ginčijamų sprendimų individualaus taikymo ir atsižvelgdamas į Komitologijos sprendime nurodytus kriterijus, susijusius su procedūrų, kurių turi būti laikomasi naudojantis Komisijai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais, jis klaidingai nusprendė, kad šiuo atveju nebuvo galima laikytis reguliavimo procedūros.

63. Šiuo atžvilgiu apeliantė teigia, pirma, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino minėtus kriterijus, nes neatsižvelgė į Komitologijos sprendimo 2 straipsnį, iš kurio matyti, kad reguliavimo procedūra yra nau-

34 — Minėtas sprendimas *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukščiausiąją instituciją.*

dojamasi ne tik priimant bendro pobūdžio priemones, bet kad ja galima naudotis ir priimant priemones, kuriomis siekiama pritaikyti arba atnaujinti tam tikras neesmines pagrindinės priemonės nuostatas, t. y. priemones, kurios, apeliantės teigimu, pagal apibrėžimą nėra bendrojo pobūdžio. Be to, apeliantė pabrėžia, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką [35] Komitologijos sprendimo 2 straipsnyje nurodyti procedūrų pasirinkimo kriterijai nėra privalomi.

64. Antra, apeliantė ginčija, kad ginčijami sprendimai yra individualūs sprendimai, kurie nėra taikomi visuotinai. Minėti sprendimai nėra visiškai individualus, jie yra ir visuotinai taikomi, nes yra susiję su skola muitinei ir todėl turi tiesioginį ryšį su Bendrijos nuosavomis lėšomis.

65. Ketvirta, apeliantė teigia, jog Muitinės kodekso 239 straipsnis, į kurį Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai neatsižvelgė nagrinėdamas aptariamo komiteto teisinį pobūdį, aiškiai rodo, kad Bendrijos teisės aktų leidėjas – šiuo atveju Taryba – ketino nurodyti priimant sprendimą dėl muitų grąžinimo arba atsisakymo juos išieškoti laikytis reguliavimo procedūros.

66. Tą patvirtina tai, kad minėto straipsnio 1 dalyje yra du kartus nurodoma „Komiteto procedūra“ ir kad šios nuostatos pirmojoje ir antrojoje įtraukose kalbant apie situacijas, kai muitai gali būti grąžinami arba gali būti atsisakoma juos išieškoti, yra vartojami skirtingi žodžiai, t. y. „nustatytinoms“ ir „nustatomos“. Ši dviguba nuoroda tampa prasminga. tik jei pirma įtrauka aiškinama taip, kad joje turimas omenyje pats sprendimo priėmimas ir jam nustatoma Komiteto procedūra, kitaip teisės aktų leidėjas bereikalingai pasikartotų.

67. Penkta, apeliantė kritikuoja skundžiamą sprendimą dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas nepareiškė savo nuomonės jos per posėdį iškeltu klausimu, kad nagrinėjamo komiteto veikimas nėra susijęs su jokia biudžeto eilute ir todėl ginčijami sprendimai yra nesuderinami su Bendrijos biudžeto taisyklėmis. Šiuo atžvilgiu ji primena, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką [36] Sutarties sistemoje Komisijos turimos išlaidos

35 — 2003 m. sausio 21 d. Sprendimas *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą*, vadinamasis „LIFE“ (C-378/00, Rink. p. I-937, 43–48 punktai).

36 — 1998 m. gegužės 12 d. Sprendimas *Jungtinė Karalystė prieš Komisiją* (C-106/96, Rink. p. I-2729, 22 punktas).

reiškia ne tik tai, kad į biudžetą yra įrašoma joms skirta suma, bet ir tai, kad yra antrinės teisės aktas, kuriuo yra pagrįstos šios išlaidos.

68. Šešta, apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad jis padarė kitą teisės klaidą, nepasakydamas, koks yra nagrinėjamo komiteto tikslus teisinis pobūdis ir kokiu teisiniu pagrindu jis galėjo būti įsteigtas.

— Nagrinėjimas

69. Taigi, nustatęs įvairius skundus, – juos visus Komisija laiko nepagrįstais, – pateiktus pirmojoje ir antrojoje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyse, siūlau juos visus išnagrinėti; paskutinį palikti skundą, susijusį su tuo, kad Komisija neišnagrinėjo iš esmės Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos neteisėtumo klausimo.

70. Įgyvendinimo reglamento 3 skyrius yra skirtas „specialiosioms nuostatoms, susijusioms su (Muitinės) kodekso 239 straipsnio taikymu“. Yra aišku, kad šioje byloje nagrinėjamas atvejis patenka į šio skyriaus 2 skirsnio, skirto „Komisijos priimamiems sprendimams“, o ne 1 skirsnio, susijusio su „sprendimais, kuriuos turi priimti valstybių narių muitinės“, taikymo sritį.

71. Taigi sprendimas dėl apeliantės prašymų atsisakyti išieškoti importo muitus turėjo būti priimtas, kaip numatyta Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 1 dalyje, „taikant (to paties reglamento) 906–909 straipsniuose nustatytą procedūrą“.

72. 906 straipsnio antrojoje pastraipoje, kurios redakcija galiojo bent jau iki ginčijamų sprendimų priėmimo, be kita ko, yra nustatyta, kad „minėto atvejo svarstymas kuo greičiau įtraukiamas į Komiteto posėdžio, numatyto (Muitinės) kodekso 247 straipsnyje, darbotvarkę“. Toliau, 907 straipsnyje, yra nustatyta, kad Komisija sprendimą dėl prašymo grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti priima „pasikonsultavusi su ekspertų grupe, sudaryta iš visų valstybių narių atstovų, atvykusių į Komiteto posėdį svarstyti konkretaus atvejo“.

73. Apeliantė teigia, kad organas, su kuriuo Komisija privalo konsultuotis vykstant Įgyvendinimo reglamento 906–909 straipsniuose numatytai procedūrai, – tai Komitetas, numatytas Muitinės kodekso 247 straipsnyje, ir kad šis yra reguliavimo komitetas Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme.

74. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, pirma, kaip padarė Pirmosios instancijos teismas, kad 907 straipsnio formuluotė, ypač žodžiai „atvykusių į Komiteto posėdį", jau patvirtina, kad šiame straipsnyje minima ekspertų grupė yra ne pats Muitinės kodekso komitetas, o atskiras vienetas, bent jau dėl funkcijų [37].

75. Apeliantės nurodyta pareiga aiškinti 907 straipsnį taip, kad nebūtų prieštaravimų su pagrindiniu reglamentu – Muitinės kodeksu, mano nuomone, neleidžia daryti kitokios išvados.

76. Iš esmės niekas Muitinės kodekso 239 straipsnyje neleidžia palaikyti apeliantės teiginio, kad šis straipsnis nustato reguliavimo procedūrą priimant sprendimus dėl konkrečiais atvejais pateiktų prašymų grąžinti muitus arba atsisakyti juos išieškoti. Nors šio straipsnio formuluotė nėra aiški, manau, akivaizdu, jog jame esančios nuorodos į „Komiteto procedūrą", kad ir kaip būtų, yra susijusios su „padėčių", kurioms esant gali būti grąžinami muitai arba atsisakoma juos išieškoti, „nustatymu", t. y. su tuo, kad *abstrakčiai* yra numatomi atvejai, kada yra galimas muitų grąžinimas arba atsisakymas juos išieškoti. Taigi, 239 straipsnyje darant nuorodą į „Komiteto procedūrą", turima omenyje norminio pobūdžio veikla, pavyzdžiui, „procedūrų, kurios turi būti taikomos tokiais atvejais", nustatymas, o ne sprendimų priėmimas.

77. Tinkamai aiškinant Muitinės kodekso 247 ir 247a straipsnius taip pat negalima daryti išvados, patvirtinančios apeliantės teiginį. Tiesa, 247 straipsnyje yra nurodyta, kad „šiam reglamentui įgyvendinti būtinos priemonės" turi būti patvirtinamos pagal reguliavimo procedūrą, numatytą 247a straipsnio 2 dalyje, t. y. laikantis Komitologijos sprendimo 5 straipsnyje numatytos procedūros. Taip pat tiesa, kad ši frazė, suprantama plačiąja prasme, galėtų apimti, be kita ko, sprendimų priėmimą individualiais atvejais. Tačiau iš teisės aktų konteksto aiškiai matyti, kad ši frazė turi būti suprantama siauriau, t. y. kaip apimanti priemones, skirtas paties kodekso nuostatoms papildyti.

78. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad šiai bylai svarbi Muitinės kodekso 247 ir 247a straipsnių formuluotė – galiojusi tuo metu, kai vyko administracinė procedūra, – atsirado po dalinių pakeitimų, padarytų Muitinės kodekse Reglamentu Nr. 2700/2000, kurio 14 konstatuojamojoje dalyje yra

37 — Skundžiamo sprendimo 59 punktas. 906 straipsnyje esanti nuoroda į Komiteto, numatyto Muitinės kodekso 247 straipsnyje, posėdį neprieštarauja šiai išvadai. Iš tikrųjų ji susijusi tik su formalumų vykdymo tvarka, t. y. nagrinėjamo atvejo įtraukimu į posėdžio darbotvarkę, ir atrodo, kad tai yra redagavimo netikslumas, tinkamai ištaisytas Reglamentu Nr. 1335/2003 (žr. šios išvados 12 punktą).

nurodyta, kad „būtinos (Muitinės kodekso) įgyvendinimo priemonės turėtų būti patvirtintos laikantis (Komitologijos) sprendimo".

79. Taigi 247 ir 247a straipsnių taikymo ribas reikia apibrėžti atsižvelgiant į Komitologijos sprendimą.

80. Be to, pažymėtina, kad Komitologijos sprendimas buvo priimtas remiantis EB 202 straipsnio trečia įtrauka, iš kurios išplaukia, kad Taryba gali nustatyti tam tikrus reikalavimus įgaliojimų įgyvendinti Tarybos nustatytas taisykles vykdymui ir šios procedūros turi atitikti principus bei taisykles, kurias Taryba iš anksto nustato (taip buvo padaryta Komitologijos sprendimo atveju). Kaip yra pažymėjęs Teisingumo Teismas, šie principai ir taisyklės taip pat gali būti susiję su skirtingų procedūrų, kurių Komisija turi laikytis vykdydama jai suteiktus įgyvendinimo įgaliojimus, pasirinkimo tvarka [38].

81. Tiesa tai, kad, Teisingumo Teismo teigimu, įgyvendinimo sąvoka EB 202 straipsnio trečios įtraukos prasme apima įgyvendinimo taisyklių parengimą ir taisyklių taikymą konkretiems atvejams, priimant individualaus taikymo aktus. Šiuo atžvilgiu Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, jog dėl to, kad Sutartyje terminas „įgyvendinti" vartojamas nesusiaurinant jo papildomu patikslinimu, šis terminas negali būti aiškinamas kaip neapimantis individualių aktų [39].

82. Taip pat tiesa tai, kaip pabrėžė apeliantė, kad Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad nors Komitologijos sprendimo 2 straipsnyje numatyti procedūrų pasirinkimo kriterijai nėra privalomojo pobūdžio, jei Bendrijos teisės aktų leidėjas nesilaiko šių kriterijų pasirinkdamas Komiteto procedūrą, jis privalo savo pasirinkimą motyvuoti . [40]

83. Tačiau pats Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, kad individualaus taikymo priemonės gali kilti tik iš Komitologijos sprendimo 2 straipsnio a punkto, kuriame yra numatyta valdymo procedūra, o bendrojo pobūdžio priemonės gali patekti į abiejų minėto straipsnio dalių (a ir b punktai) taikymo sritį ir atitinkamai gali būti priimtos, neatsižvelgiant į atvejį, pagal valdymo procedūrą arba pagal reglamentavimo procedūrą [41].

38 — Minėto sprendimo *LIFE* 41 punktas.

39 — 1989 m. spalio 24 d. Sprendimas *Komisija prieš Tarybą* (16/88, Rink. p. 3457, 11 punktas) ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimas *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* (C-122/04, Rink. p. I-2001, 37 punktas).

40 — Minėto sprendimo *LIFE* 43–48 ir 50–55 punktai ir minėto sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 32 punktas.

41 — Minėto sprendimo *Komisija prieš Parlamentą ir Tarybą* 38 punktas.

84. Todėl apeliantės teiginys, kad Komitologijos sprendimo 2 straipsnis galimybės pasinaudoti reguliavimo procedūra neriboja tik tuo atveju, kai priimamos bendrojo pobūdžio priemonės, pasirodo esąs nepagrįstas.

85. Muitinės kodekso 247 straipsnio aiškinimas, atitinkantis Komitologijos sprendimą, reikalauja, kad šiame straipsnyje esanti frazė „būtinos (Muitinės kodekso) įgyvendinimo priemonės" būtų suprantama kaip susijusi tik su bendrojo pobūdžio priemonėmis.

86. Be to, kitas apeliantės teiginys, kad ginčijami sprendimai nėra individualaus taikymo priemonės, atrodo aiškiai nepagrįstas. Kaip pažymi Komisija, visiškai akivaizdu, kad šie sprendimai buvo priimti dėl to, kad *konkrečiu apeliantės atveju* buvo sąlygos atsisakyti išieškoti importo muitus, numatytos Muitinės kodekso 239 straipsnyje, ir, priešingai, jie netaikomi objektyviai apibrėžtoms situacijoms, bendrai ir abstrakčiai numatytoms asmenų kategorijoms [42]. Apeliantės pažymėta aplinkybė, kad ginčijami sprendimai turi poveikio Bendrijų nuosavoms lėšoms, aiškiai neturi reikšmės ir dėl jos šie sprendimai netampa visuotinai taikomi.

87. Taigi Pirmosios instancijos teismas nepadarė jokios teisės klaidos, nuspręsdamas, kad „ginčijami sprendimai yra individualūs sprendimai ir todėl jie nėra taikomi visuotinai", ir, remdamasis Komitologijos sprendimu, atmesdamas galimybę, kad jie gali būti priimami pagal reguliavimo procedūrą, numatytą to paties sprendimo 5 straipsnyje.

88. Muitinės kodekso 247 ir 247a straipsnių aiškinimas atsižvelgiant į Komitologijos sprendimą ir pagal šį sprendimą visiškai neparemia apeliantės teiginio, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimas, atitinkantis minėtas aukštesnę galią turinčias Muitinės kodekso normas, šioje nuostatoje minimą ekspertų grupę verčia laikyti reguliavimo komitetu Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme.

89. Be to, manau, reikia atmesti skundus, susijusius su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas nepriėmė sprendimo, pirma, dėl

42 — Dėl visuotinai taikomo akto sąvokos žr. *ex multis* 1962 m. gruodžio 14 d. Sprendimą *Confédération nationale des producteurs de fruits et légumes ir kt. prieš Tarybą* (16/62 ir 17/62, Rink. p. 901, pirmiausia p. 919), į kurį daroma nuoroda skundžiamo sprendimo 57 punkte.

Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmojoje pastraipoje numatytos ekspertų grupės tikslaus teisinio pobūdžio ir atitinkamai – dėl jos įsteigimo teisinio pagrindo ir, antra, dėl tariamo minėtos ekspertų grupės veikimo nesiremiant jokia biudžeto eilute.

90. Dėl pirmojo aspekto pastebėtina, – tai pažymėjo ir Komisija, – kad, pagrįstai nepripažinęs, jog minėta ekspertų grupė gali būti reguliavimo komitetu Komitologijos sprendimo 5 straipsnio prasme [43], ir konstatavęs, jog ekspertų grupė „funkciniu požiūriu yra akivaizdžiai nuo Komiteto nepriklausomas vienetas“ [44], Pirmosios instancijos teismas neprivalėjo pateikti papildomų patikslinimų dėl šios grupės teisinio pobūdžio, nes apeliantės argumentai buvo grindžiami ekspertų grupės kaip reguliavimo komiteto vertinimu. Be to, iš skundžiamo sprendimo gana aiškiai matyti [45], kad nagrinėjamos ekspertų grupės įsteigimo Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisinis pagrindas – kartu taikomi Muitinės kodekso 239, 247 ir 247a straipsniai, iš kurių iš esmės išplaukia, kad „procedūros, kurios turi būti taikomos“ siekiant muitų grąžinimo arba atsisakymo išieškoti, kaip numatyta 239 straipsnyje, nustatomos taikant reguliavimo procedūrą, numatytą Komitologijos sprendimo 5 straipsnyje. Taip pat Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnis buvo priimtas pagal minėtą procedūrą [46], be to, šios aplinkybės apeliantė neginčija.

91. Dėl antrojo aspekto pakanka pažymėti, – tai padarė ir Komisija, – kad klausimas, ar ekspertų grupė finansų apskaitos požiūriu veikė teisėtai, neturi jokio poveikio ginčijamų sprendimų galiojimui ir gali būti susijęs nebent su sprendimų dėl išlaidų apmokėjimo galiojimu, kurie nėra apeliantės ieškinių dėl panaikinimo dalykas.

92. Galiausiai išnagrinėkime skundus, susijusius su tuo, kad nebuvo iš esmės išnagrinėtas prieštaravimas dėl Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisėtumo.

93. Visų pirma pažymėtina, kad šio prieštaravimo nepagrįstumas aiškiai kyla iš jau išdėstytų samprotavimų, kuriais parodžiau, kad ekspertų grupės įsteigimas turėjo teisinį pagrindą ir neprieštaravo apeliantės nurodytoms Muitinės kodekso nuostatoms.

43 — Skundžiamo sprendimo 58 punktas.

44 — Ten pat, 59 punktas.

45 — Ten pat, 52 punktas.

46 — Ten pat.

94. Tačiau man kyla tam tikrų abejonių, ar Teisingumo Teismas dėl šios priežasties galėtų vienus motyvus pakeisti kitais [47] ir nepareikšti nuomonės dėl skundo, susijusio su tuo, kad Pirmosios instancijos teismas neišnagrinėjo iš esmės prieštaravimo dėl teisėtumo. Sprendime, kuriuo užbaigiama apeliacinė instancija, vienus motyvus pakeitus kitais atrodytų, tarsi iš anksto daroma prielaida, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą.

95. Taigi minėtą skundą taip pat siūlau nagrinėti tik šiuo požiūriu ir jį pakomentuosiu taip.

96. Pirma, ginčydama Pirmosios instancijos teismo vertinimą, kad prieštaravimas dėl teisėtumo buvo iškeltas tik dubliko stadijoje, apeliantė iš tikrųjų nepateikia jokio argumento, galinčio įrodyti, jog buvo priešingai. Iš esmės ji tik pažymi, kad ginčas dėl Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos galiojimo yra kilęs dėl šios nuostatos aiškinimo, kurį Komisija pateikė atsiliepimuose į ieškinius ir kuriam apeliantė nepritaria, ir kad tokio ginčo nebūtų, jei būtų laikomasi šios nuostatos aiškinimo, kurį apeliantė pateikė pareikšdama ieškinius. Taigi šios pastabos patvirtina, kad, kalbant apie faktus, prieštaravimas dėl teisėtumo iš tikrųjų buvo iškeltas tik dubliko stadijoje. Be to, pažymėtina, jog net netikslu teigti, kaip daro apeliantė, kad ji Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimą pateikė pareikšdama ieškinius. Vien juos perskaičius konstatuotina, kad ši nuostata net neminima [48].

97. Antra, manau, jog taip pat nepagrįsta yra apeliantės pastaba, kad prieštaravimas dėl Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisėtumo turi būti laikomas ieškinio pagrindu, grindžiamu teisine aplinkybe, kuri tapo žinoma vykstant procesui, kaip numatyta Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalyje. Šiuo atžvilgiu iš esmės manau, kad Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos aiškinimas, kylantis iš Komisijos atsiliepimų į ieškinius Pirmosios instancijos teisme, negali būti laikomas teisine aplinkybe, kuri tapo žinoma vykstant

47 — Pagal Teisingumo Teismo praktiką, jei Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvai rodo Bendrijos teisės pažeidimą, bet paaiškėja, kad jo rezoliucinė dalis yra pagrįsta dėl kitų motyvų, apeliacinis skundas dėl šio sprendimo turi būti atmestas (be kita ko, žr. 1992 m. birželio 9 d. Sprendimą *Lestelle prieš Komisiją*, C-30/91 P, Rink. p. I-3755, 28 punktą; 1994 m. gruodžio 15 d. Sprendimą *Finsider prieš Komisiją*, C-320/92 P, Rink. p. I-5697, 37 punktą, ir 2000 m. liepos 13 d. Sprendimą *Salzgitter prieš Komisiją*, C-210/98 P, Rink. p. I-5843, 58 punktą).

48 — Apeliaciniame skunde apeliantė, priešingai, nekelia klausimo, ar prieštaravimas dėl Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisėtumo gali būti „anksčiau ieškinio pareiškime nurodyto ieškinio pagrindo" paprastas – priimtinas — „išplėtimas" 1982 m. rugsėjo 30 d. Sprendimo *Amylum prieš Tarybą* (108/81, Rink. p. 3107, 25 punktas) ir 1983 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Verros prieš Parlamentą* (306/81, Rink. p. 1755, 9 punktas) prasme. Taigi Teisingumo Teismas neturi pareikšti nuomonės dėl šio klausimo.

procesui minėto 48 straipsnio 2 dalies prasme, nes ji nepakeičia teisinės situacijos, buvusios ieškinių dėl panaikinimo pareiškimo metu [49], priešingai nei galima teigti, pavyzdžiui, tuo atveju, kai iš dalies yra pakeičiamas, nustoja galioti, yra panaikinamas arba paskelbiamas negaliojančiu bylos sprendimui svarbus aktas.

98. Trečia, manau, kad Pirmosios instancijos teismas vis dėlto padarė teisės klaidą, nusprendęs, kad apeliantės iškeltas Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos neteisėtumo klausimas nėra viešosios tvarkos klausimas.

99. Šiuo atžvilgiu sutinku su apeliante, kad sprendimas *Société des fonderies de Pont-à-Mousson prieš Aukščiausiąją instituciją* [50], kurį nurodė Pirmosios instancijos teismas, niekaip nepatvirtina jo išvados šiuo klausimu.

100. Minėto sprendimo ištraukoje, kurią nurodė Pirmosios instancijos teismas, Teisingumo Teismas pažymėjo, kad bendrovė apeliantė individualų sprendimą, kurį dėl jos priėmė Aukščiausioji institucija, antruoju ieškinio pagrindu galėjo ginčyti, tik jei būtų pateikusi prieštaravimą dėl šiuo sprendimu įgyvendinto konkretaus visuotinai taikomo teisės akto teisėtumo. Taigi iš esmės būtų kaltinama dėl šio akto, o ne individualaus ginčijamo sprendimo trūkumų. Teisingumo Teismas nusprendė, kad „nors ieškovė aiškiai nepateikė prieštaravimo dėl teisėtumo ir būtų sunku pripažinti, kad toks skundas gali būti pateiktas netiesiogiai", „nederėtų palikti abejonių dėl (visuotinai taikomo akto) teisėtumo, nes šis klausimas yra svarbus nagrinėjamam ginčui", ir nusprendė, jog „dėl šios priežasties, kad ir kaip būtų, būtina išnagrinėti antrojo ieškinio pagrindo pagrįstumą". Taigi nematau, kaip Pirmosios instancijos teismas galėjo rasti šiame sprendime argumentų, leidžiančių teigti, jog Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos teisėtumo klausimas nėra viešosios tvarkos klausimas. Be to, siekiant dar aiškiau parodyti Pirmosios instancijos teismo nurodyto precedento netinkamumą, reikia pridurti, kad byloje, kurioje buvo priimtas minėtas sprendimas, abejonių dėl visuotinai taikomo akto kilo anaiptol ne dėl šį aktą priėmusios institucijos kompetencijos, bet dėl kitų dalykų, susijusių su šio akto turinio teisėtumu.

101. Taip pat pastaba, kad sprendimas *Laboratoires Servier prieš Komisiją* [51], kuriuo rėmėsi apeliantė Pirmosios instancijos teisme, yra susijęs su institucijos, priėmusios ginčijamą aktą, kompetencijos trūkumu, o ne

49 — Žr. 1982 m. balandžio 1 d. Sprendimą *Dürbeck prieš Komisiją* (11/81, Rink. p. 1251, 17 punktas).

50 — Jau minėta.

51 — 2003 m. sausio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas (T-147/00, Rink. p. II-85, 45 punktas).

su institucijos, priėmusios aktą, kurio pagrindu buvo priimtas ginčijamas aktas, kompetencijos trukūmu [52], negali būti tinkamas motyvas, pagrindžiantis atsisakymą galimą Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos neteisėtumą dėl Komisijos kompetencijos trūkumo laikyti viešosios tvarkos klausimu. Pirmosios instancijos teismas, nesant konkretaus teisminio precedento, turėjo nurodyti priežastis, dėl kurių institucijos, priėmusios aktą, kurio pagrindu buvo priimtas ginčijamas aktas, kompetencijos trūkumas negali būti laikomas ieškinio pagrindu, susijusiu su viešąja tvarka.

102. Dėl kriterijų, leidžiančių nustatyti, ar ieškinio pagrindas yra susijęs su viešąja tvarka, manau, kad reikia pasiremti kriterijais, kuriuos generalinis advokatas F. G. Jacobs išskyrė savo išvados byloje *Salzgitter prieš Komisiją* [53] 141 ir 142 punktuose. Taigi reikia įvertinti:

— „ar pažeista taisykle padedama siekti pagrindinio Bendrijos teisės sistemos tikslo ir ar ji turi pastebimos reikšmės šio tikslo įgyvendinimui“,

— ir „ar pažeista taisyklė buvo nustatyta dėl trečiųjų asmenų ar visos visuomenės interesų, o ne tik tiesiogiai susijusių asmenų interesų“ [54].

103. Kaip pats Pirmosios instancijos teismas teisingai pažymėjo skundžiamame sprendime [55], remiantis teismų praktika, Bendrijos teismas turi savo iniciatyva iškelti skundžiamą aktą priėmusios institucijos kompetencijos trūkumo klausimą [56]. Tai yra su viešąja tvarka susijęs ieškinio pagrindas [57]. Iš tikrųjų man atrodo, kad šis trūkumas atitinka *iš esmės* du minėtus kriterijus: kompetencijos taisyklėmis siekiama užtikrinti Bendrijos teisės sistemos pagrindinį tikslą arba, kad ir kaip būtų, pagrindinę vertybę – institucinę pusiausvyrą, ir paprastai jos nustatomos visos visuomenės interesais. Sakau *iš esmės*, nes tinkamiausias požiūris būtų kiekvienu konkrečiu atveju, t. y. konkrečios

52 — Skundžiamo sprendimo 52 punktas.

53 — Jau minėta.

54 — Tačiau nemanau, kad Bendrijos teisės akivaizdaus pažeidimo sąlyga, apibūdinta minėtos generalinio advokato F. G. Jacobs išvados 143 punkte, yra tiesiogiai susijusi su tuo, kad ieškinio pagrindas vertinamas kaip viešosios tvarkos pagrindas. Mano nuomone, tai labiau išankstinė teismo pareigos iškelti viešosios tvarkos ieškinio pagrindą sąlyga. Šiuo klausimu žr. B. Vesterdorf „Le relevé d'office par le juge communautaire“ leidinyje „Une Communauté de droit: Festschrift für G. C. Rodríguez Iglesias“, *Nomos*, 2003, p. 551, ypač p. 560 ir 561.

55 — Skundžiamo sprendimo 52 punktas.

56 — Šiuo klausimu žr.: 1960 m. gegužės 10 d. Sprendimas *Vokietija prieš Aukščiausiąją instituciją* (19/58, Rink. p. 471, pirmiausia p. 488); minėto sprendimo *Amylum prieš Tarybą* 28 punktas ir minėto sprendimo *Salzgitter prieš Komisiją* 56 ir 57 punktai; 1992 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *BASF ir kt. prieš Komisiją* (T-79/89, T-84/89–T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 ir T-104/89, Rink. p. II-315, 31 punktas); 1996 m. rugsėjo 24 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimas *Marx Esser ir Del Amo Martinez prieš Parlamentą* (T-182/94, Rink. VT p. I-A-411 ir II-1197, 44 punktas); minėto sprendimo *Laboratoires Servier prieš Komisiją* 45 punktas ir 2005 m. rugsėjo 21 d. Sprendimas *Kadi prieš Tarybą ir Komisiją* (T-315/01, Rink. p. II-3649, 61 punktas).

57 — Šiuo klausimu tiesiogiai žr. generalinio advokato M. Lagrange išvadą byloje *Nyderlandai prieš Aukščiausiąją instituciją* (1964 m. liepos 15 d. Sprendimas, 66/63, Rink. p. 1047, pirmiausia p. 1086) ir 56 išnašoje minėtus Pirmosios instancijos teismo sprendimus.

kompetencijos taisyklės, kurią įtariama pažeidus, atžvilgiu, įvertinti, ar yra tenkinami minėti kriterijai, tarp jų ir kriterijus, susijęs su svarbiu taisyklės vaidmeniu įgyvendinant nagrinėjamą pagrindinį tikslą ar vertybę [58].

104. Nemanau, kad skundžiamame sprendime nustatytas institucijos, priėmusios skundžiamą aktą, kompetencijos ir institucijos, priėmusios aktą, kuris yra įgyvendinamas skundžiamu aktu, kompetencijos skirtumas yra svarbus vertinant ieškinio pagrindą, grindžiamą kompetencijos taisyklių pažeidimu, kaip susijusį su viešąja tvarka.

105. Priešingai, klausimas, kuris turi būti iškeltas šioje byloje, – ar Muitinės kodekso nuostatos, kurias, apeliantės nuomone, Komisija pažeidė, Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmojoje pastraipoje įtvirtinusi kitokią nei minėtose nuostatose nustatyta procedūrą, leidžiančią jai tokiu atveju, koks nagrinėjamas byloje, pačiai priimti sprendimą dėl prašymo atsisakyti išieškoti muitus pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnį, – atitinka šios išvados 102 punkte mano primintus kriterijus.

106. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Muitinės kodekso 239, 247 ir 247a straipsniai turi reikšmės kaip nuostatos, įtvirtinančios naudojimosi įgaliojimais įgyvendinti materialiąsias nuostatas dėl muitų grąžinimo ar atsisakymo juos išieškoti, kurias Taryba nustatė Muitinės kodekso 239 straipsnyje, tvarką. Todėl jos turi didelę reikšmę užtikrinant institucijų pusiausvyrą (Bendrijos institucijų tarpusavio santykiuose ir šių institucijų ir valstybių narių santykiuose), t. y. Bendrijos teisės sistemos pagrindinę vertybę, ir neabejotinai buvo nustatytos dėl visos visuomenės, o ne tik tiesiogiai susijusių asmenų interesų.

107. Taigi, mano nuomone, Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmosios pastraipos neteisėtumo klausimas, kurį apeliantė pavėluotai iškėlė Pirmosios instancijos teisme, priešingai nei teigė Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime ir Komisija Teisingumo Teisme, yra viešosios tvarkos pagrindas.

108. Tačiau tai nereiškia, kad Pirmosios instancijos teismas šį ieškinio pagrindą turėjo nagrinėti savo iniciatyva. Manau, kad tam tikromis aplinkybėmis ši pareiga neiškyla. Pirmiausia teismo pareiga savo iniciatyva iškelti viešosios tvarkos pagrindus gali būti

58 — Pavyzdžiui, Teisingumo Teismas Komisijos atstovo ir institucijos, kuriai jis priklauso, byloje nepripažino, kad Teisingumo Teismas savo iniciatyva gali nagrinėti tarnybos vadovo kompetencijos priimant valdymo sprendimus klausimą (1988 m. gruodžio 14 d. Sprendimas *Hecq prieš Komisiją*, 280/87, Rink. p. 6433, 12 punktas).

tik dėl prie bylos pridėtų įrodymų [59]. Papildoma tokios pareigos sąlyga galėtų būti tai, kad nagrinėjamas pažeidimas yra akivaizdus, t. y. Bendrijos teismas gali lengvai nustatyti jį ir apibrėžti [60]. Taip pat nustatant sąlygas, kuriomis atsiranda teismo pareiga savo iniciatyva iškelti viešosios tvarkos pagrindą ne dėl ginčijamo akto, o dėl akto, kurio pagrindu buvo priimtas ginčijamas aktas, galima iškelti klausimą, ar šiuos aktus priėmusi institucija privalo būti ta pati, t. y. ar institucija, priėmusi „aukštesnį" aktą, privalo dalyvauti procese kaip atsakovė.

109. Tačiau nebūtina nagrinėti klausimo, ar bylos aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas privalo savo iniciatyva iškelti viešosios tvarkos klausimą, ar Įgyvendinimo reglamento 907 straipsnio pirmoji pastraipa gali būti neteisėta dėl ją priėmusios institucijos kompetencijos trūkumo. Jei Teisingumo Teismas – kaip aš manau – konstatuotų, jog Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nepripažinęs, kad šis klausimas gali būti viešosios tvarkos klausimas, jis galėtų apsiriboti, pakeitęs vienus motyvus kitais, šio klausimo nepagrįstumo konstatavimu. Nepagrįstumas kyla, kaip esu jau pažymėjęs, iš tinkamo tam tikrų Muitinės kodekso nuostatų aiškinimo, kuris, kad ir kaip būtų, turi būti atliktas nagrinėjant kitus skundus, apeliantės kartu su jau išnagrinėtuoju pareikštus šio apeliacinio skundo pirmojoje ir antrojoje dalyse.

110. Taigi manau, kad, išnagrinėto klausimo atžvilgiu pakeitus vienus motyvus kitais, skundžiamas sprendimas neturi būti panaikintas remiantis šio apeliacinio skundo pirmąja ir antrąja dalimis.

Dėl teisės klaidos, kurią Pirmosios instancijos teismas tariamai padarė atmetęs skundą, susijusį du MKK darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimu

111. Trečioje šio apeliacinio pagrindo dalyje apeliantė teigia, jog Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai, konstatavęs, kad ekspertų grupės nariai turėjo tik trylika kalendorinių dienų susipažinti su apeliantės atsakymu į Komisijos laiškus, nepripažino, kad apeliantė galėjo veiksmingai remtis MKK darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimu. Apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad šis – pabrėždamas, kad

59 — Žr. 1999 m. liepos 8 d. sprendimus *Komisija prieš Anic Partecipazioni* (C-49/92 P, Rink. p. I-4125, 212 punktas) ir *Hüls prieš Komisiją* (C-199/92 P, Rink. p. I-4287, 134 punktas).

60 — Generalinio advokato F. G. Jacobs išvados minėtoje byloje *Salzgitter prieš Komisiją* 143 punktas.

nagrinėjama nuostata nėra skirta privačių asmenų apsaugai, – neatsižvelgė į Teisingumo Teismo sprendimą *Komisija prieš BASF ir kt.* [61], iš kurio išplaukia, kad procedūros taisyklės, esančios darbo tvarkos taisyklėse, yra esminės procedūros taisyklės, kurių nesilaikymą turi nurodyti tiesiogiai su sprendimu susiję asmenys.

112. Savo ruožtu visų pirma pažymėsiu, jog skundžiamo sprendimo 77 punkte nurodydamas, kad „ekspertų grupės nariai turėjo trylika kalendorinių dienų (nuo 2002 m. lapkričio 6 d. iki 18 d.) susipažinti su ieškovės atsakymu“, Pirmosios instancijos teismas nepatikslino, ar tai reiškia, kad MKK 4 straipsnio 1 dalyje numatyti terminai, kad ir kaip būtų, laikytini nepažeistais. Nevisiškai suprantu, kaip šis konstatavimas suderinamas su diena, kurią pagal skundžiamą sprendimą įvyko ekspertų grupės 2002 m. lapkričio 12 d. posėdis [62].

113. Kad ir kaip būtų, nėra būtinybės tikrinti, ar šioje byloje buvo laikomasi minėtoje nuostatoje numatytų terminų (nei nustatyti, koks buvo galimas Pirmosios instancijos teismo vertinimas šiuo atžvilgiu), nes, nepripažindamas šios darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies pažeidimo, Pirmosios instancijos teismas rėmėsi tuo, kad asmenys negali remtis šia nuostata.

114. Sutinku su Komisija ir manau, kad šis sprendimas yra teisiškai tinkamas. Jį ginčydama apeliantė nurodo minėtą sprendimą *Komisija prieš BASF ir kt.*, tačiau iš jo visiškai nematyti, kad kiekvieno procedūros reikalavimo, kurį nustato tam tikros institucijos ar tam tikro komiteto darbo tvarkos taisyklės, pažeidimas reiškia priimto sprendimo neteisėtumą, kuriuo asmenys gali remtis teisme. Šiame sprendime Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad Komisijos darbo tvarkos taisyklių 12 straipsnio pirmoje įtraukoje numatytas dokumentų paliudijimas yra esminis procedūros reikalavimas, kurio pažeidimas gali pagrįsti privačių asmenų ieškinį dėl panaikinimo, *nes jo tikslas – užtikrinti teisinį saugumą*, teisinę galią turinčiomis kalbomis įtvirtinant kolegialaus organo priimtą tekstą, taip leidžiant ginčo atveju patikrinti kartu su juo įteiktų arba paskelbtų tekstų visišką atitiktį [63].

115. Taigi, atsižvelgęs būtent į pažeisto formalumo pobūdį ir tikslą, šiame sprendime Teisingumo Teismas patikrino, ar šis formalumas buvo esminis procedūros reikalavimas

61 — 1994 m. birželio 15 d. Sprendimas (C-137/92 P, Rink. p. I-2555).

62 — Skundžiamo sprendimo 27, 37, 44 ir 98 punktai.

63 — Minėto sprendimo *Komisija prieš BASF ir kt.* 75 ir 76 punktai.

EB 230 straipsnio prasme ir ar privatūs asmenys, pareikšdami ieškinį dėl panaikinimo, galėjo remtis jo pažeidimu.

116. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad MKK darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalies tikslas – užtikrinti minėto komiteto vidaus darbą visiškai atsižvelgiant į jo narių prerogatyvas, taigi jis nėra skirtas privačių asmenų apsaugai užtikrinti. Apeliaciniame skunde apeliantė nenurodo jokio šią pastabą paneigiančio argumento, išskyrus bendrojo pobūdžio teiginį apie „ypatingą svarbą“ laikytis konsultavimosi su komitetu taisyklių arba nepagrįstą spėjimą, kad bet kokia procedūros taisyklė yra esminis procedūros reikalavimas. Be to, Pirmosios instancijos teismo pastaba atitinka taisyklę – *laikytiną principu* ir, be jokios abejonės, analogiškai taikytiną komitetui, kaip antai Muitinės kodekso komitetas, – kurią Teisingumo Teismas nustatė sprendime *Nakajima prieš Tarybą* [64] ir pagal kurią „Bendrijos institucijos darbo tvarkos taisyklių tikslas — organizuoti tarnybų vidaus veikimą gero administravimo tikslais“, „jų nustatytos taisyklės <...> iš esmės skirtos tinkamai diskusijų eigai užtikrinti, visiškai atsižvelgiant į kiekvieno institucijos nario prerogatyvas“, ir „nėra skirtos privačių asmenų apsaugai užtikrinti“.

64 — 1991 m. gegužės 7 d. Sprendimas (C-69/89, Rink. p. I-2069, 49 ir 50 punktai), kuriuo Pirmosios instancijos teismas aiškiai remiasi skundžiamo sprendimo 79 punkte.

117. MKK darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalyje nustatytų terminų akivaizdus tikslas – suteikti Komiteto nariams pakankamai laiko susipažinti su jiems pateiktomis bylomis. Manau, kad tik valstybės narės, kurioms atstovaujama Komitete, gali įvertinti, ar jų atstovams Komitete pakako trumpesnio laiko, nei numatytasis minėtoje nuostatoje, kad galėtų tinkamai išnagrinėti bylą, dėl kurios turi pareikšti nuomonę.

118. Taigi, manau, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai nepripažino, kad apeliantė galėjo remtis minėtos nuostatos pažeidimu.

119. Taigi, mano nuomone, trečioji šio apeliacinio skundo pagrindo dalis taip pat turi būti atmesta.

Dėl tariamai klaidingo Muitinės kodekso 239 straipsnio taikymo

120. Apeliantė teigia, jog Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidų, nusprendęs, kad šioje byloje nebuvo įvykdyta Muitinės kodekso 239 straipsnyje numatyto akivaizdaus aplaidumo nebuvimo sąlyga.

121. Pirmojoje savo pagrindo dalyje apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina, kad jis netinkamai aiškino Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą ir todėl nusprendė, jog šį straipsnį nebuvo sudėtinga išaiškinti.

122. Iš esmės apeliantė tvirtina, kad, priešingai nei nusprendė Pirmosios instancijos teismas ir kaip matyti iš minėto reglamento 39 konstatuojamosios dalies [65], nagrinėjama nuostata nustato specialaus muito mokesčio taikymą ne visais netiesioginio sąskaitų pateikimo atvejais dėl su tuo susijusio antidempingo priemonių vengimo pavojaus, bet tik tais atvejais, kai šis vengimas paaiškėjo.

123. Be to, tai, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrąją pastraipą, rodo, kad, priešingai nei skundžiamame sprendime konstatavo Pirmosios instancijos teismas, minėtą nuostatą sudėtinga išaiškinti.

124. Kaip ir Komisija, manau, kad šie argumentai negali būti priimti.

125. Visų pirma pažymėtina, kad tariamai klaidingą Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos aiškinimą galima vertinti ne kaip atskirą skundą – dėl priežasčių, kurias išdėsčiau šios išvados 45–50 punktuose, – bet tik kaip argumentą, pagrindžiantį skundą dėl to, kaip Pirmosios instancijos teismas vertino nuostatos sudėtingumą. Tai yra viena iš aplinkybių, į kurią pagal teismų praktiką turi būti atsižvelgiama tikrinant, ar tenkinama akivaizdaus aplaidumo nebuvimo sąlyga Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme [66].

126. Tačiau manau, kad toks skundas yra nepriimtinas, nes nuostatos sudėtingumas turi būti nagrinėjamas atsižvelgiant į faktinių aplinkybių vertinimą, kurio atžvilgiu Teisingumo Teismas nevykdo kontrolės apeliacinio

65 — Šioje konstatuojamojoje dalyje pirmiausia yra nurodyta, kad „laikoma priimtina tiesiogiai Bulgarijos ar Lenkijos gamintojų arba nagrinėjamu laikotarpiu atitinkamus produktus importuojančių įmonių įvežamoms prekėms nustatyti tokio dydžio kintamą muito mokestį, kuris leistų Bendrijos pramonei pakelti kainas iki rentabilaus lygio“, taip pat „visoms kitoms importuojamoms prekėms taikyti remiantis tuo pačiu pagrindu apskaičiuotą fiksuotą muito mokestį, kad būtų užkirstas kelias antidempingo priemonių vengimui“.

66 — 1999 m. lapkričio 11 d. Sprendimas *Söhl & Söhlke* (C-48/98, Rink. p. I-7877, 56 punktas) ir 2003 m. kovo 13 d. Sprendimas *Nyderlandai prieš Komisiją* (C-156/00, Rink. p. I-2527, 92–95 punktai).

skundo dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo stadijoje [67].

127. Reikia pridurti, kad šis skundas, kad ir kaip būtų, yra akivaizdžiai nepagrįstas. Iš esmės jis grindžiamas tik Pirmosios instancijos teismo pateikto Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos aiškinimo, kuris, priešingai, man atrodo visiškai tinkamas, kritika. Net jei atsižvelgiama į apeliantės nurodytą trisdešimt devintą konstatuojamąją dalį, skaitant šią nuostatą visai aišku, jog joje įtvirtintas specialaus muito mokesčio taikymas reiškia, kad yra netiesioginio sąskaitų pateikimo situacija, o ne tai, kad tokio sąskaitų pateikimo tikslas arba poveikis buvo išvengti pirmesnėje pastraipoje nustatyto kintamojo muito. Taigi apeliantė visiškai neįrodo, kad, priešingai nei yra paskelbta skundžiamame sprendime, Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies pirmąją pastraipą sudėtinga išaiškinti.

128. Antrojoje šio apeliacinio skundo pagrindo dalyje apeliantė, viena vertus, sutinka, kad Pirmosios instancijos teismo vertinimas, pagal kurį apeliantė neturi išvengti atsakomybės, nurodydama savo tapininkų tikrą ar tariamą klaidą, prieštarauja Bendrijos teismų praktikai, kurioje yra pripažinta muitinės tarpininkų profesinė atsakomybė; kita vertus, ji ginčija tai, kad Pirmosios instancijos teismas patvirtino Komisijos vertinimą, pagal kurį apeliantė turėjo būtiną profesinę patirtį.

129. Tai, ar tikrinant akivaizdaus aplaidumo nebuvimą Muitinės kodekso 239 straipsnio prasme yra svarbi muitinės tarpininkų klaida, yra teisės klausimas, kuris gali būti iškeltas apeliacinio skundo stadijoje.

130. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, jog apeliantė tik tvirtina, kad dviejuose sprendimuose – sprendime *Van Gend & Loss ir Bosman prieš Komisiją* [68] ir sprendime *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* [69] – buvo teigiama, jog

67 — Išvadoje, 2007 m. sausio 11 d. pateiktoje byloje *Holcim (Vokietija) prieš Komisiją* (C-282/05 P, dar nepaskelbta Rinkinyje, 65 punktas), pateikiau analogišką samprotavimą dėl atitinkamų norminių tekstų taikymo arba aiškinimo sunkumų įvertinimo atliekant nagrinėjimą, kuriuo, kad būtų konstatuota deliktinė Bendrijos atsakomybė pagal EB 288 straipsnio antrąją pastraipą, siekiama nustatyti, ar institucijos padarytas Bendrijos teisės pažeidimas yra pakankamai akivaizdus.
Tačiau pažymėtina, kad 2005 m. kovo 3 d. Sprendime *Biegi Nahrungsmittel ir Commonfood prieš Komisiją* (C-499/03 P, Rink. p. I-1751, pirmiausia 42–44 ir 49–55 punktai) Teisingumo Teismas laikėsi kitokio požiūrio dėl atitinkamų muitinės nuostatų sudėtingumo vertinimo tikrinant, – taikant Muitinės kodekso 220 straipsnio 2 dalies b punktą, – ar sąžiningas skolininkas galėjo nustatyti kompetentingos muitinės padarytą klaidą.

68 — 1984 m. lapkričio 13 d. Sprendimas (98/83 ir 230/83, Rink. p. 3763, 16 punktas).

69 — 2000 m. sausio 18 d. Sprendimas (T-290/97, Rink. p. II-15, 83 punktas).

„muitinės tarpininkui, atsižvelgiant į jo funkcijų prigimtį, kyla atsakomybė tiek dėl importo muitų sumokėjimo, tiek dėl jo muitinei pateiktų dokumentų teisėtumo".

131. Tačiau abejoju, ar šie teismo sprendimai yra svarbūs, nes Prancūzijos muitinė pareikalavo, kad apeliantė, o ne jos muitinės tarpininkai sumokėtų šioje byloje nagrinėjamą muitą. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad iš skundžiamo sprendimo atkurtų faktinių aplinkybių matyti, jog apeliantės muitinės tarpininkai muitinės operacijas atliko *ne savo, o bendrovės Agro Baltic ir apeliantės vardu* [70]. Iš minėto sprendimo *Van Gend & Loss ir Bosman prieš Komisiją* 5 punkto, priešingai, matyti, kad muitinės tarpininkas, ieškovas byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, išleido prekes į laisvą apyvartą *savo vardu*, bet kito asmens sąskaita [71], ir dėl šios priežasties Komisija nusprendė, kad šis tarpininkas prisiėmė pareigą sumokėti importo muitus, kuriais galėjo būti apmokestintos prekės [72].

132. Kad ir kaip būtų, net darant prielaidą, jog muitinės tarpininkui atsakomybė dėl importo muitų sumokėjimo ir dėl muitinei pateiktų dokumentų teisėtumo kyla net ir tuo atveju, kai šis tarpininkas pateikė muitinės deklaracijas ne savo, o importuotojo vardu, šis importuotojas nebūtinai yra atleidžiamas nuo atsakomybės. Būtent apeliantės atsakomybę iškėlė Prancūzijos muitinė. Be to, šioje byloje apeliantė visiškai netvirtino ir neleido suprasti, kad Prancūzijos muitinė iš jos muitinės tarpininkų turėjo reikalauti sumokėti specialų antidempingo muitą. Be to, toks argumentas turėjo būti pateiktas nebent byloje, pradėtoje nacionaliniuose teismuose dėl šio muitinės sprendimo nustatyti apeliantei tokį muitą.

133. Kadangi apeliantė nepateikia jokio kito argumento, išskyrus trumpą nuorodą į šios išvados 130 punkte minėtą teismų praktiką, ginčydama Pirmosios instancijos teismo vertinimą, pagal kurį apeliantė neturi išvengti atsakomybės, nurodydama savo tarpininkų tikrą ar tariamą klaidą, skundžiamas sprendimas šiuo atžvilgiu negali būti pripažintas negaliojančiu.

134. Šiai išvadai dar patvirtinti, man atrodo, naudinga pažymėti, – net jei skundžiamame sprendime to nebuvo padaryta, – kad Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 1 dalies trečiojoje pastraipoje yra nurodyta, jog sąvo-

70 — Taigi tai buvo tiesioginio atstovavimo atvejis Muitinės kodekso 5 straipsnio 2 dalies prasme.

71 — Taigi tai buvo netiesioginio atstovavimo atvejis Muitinės kodekso 5 straipsnio 2 dalies prasme.

72 — Priešingai, iš minėto sprendimo *Mehibas Dordtselaan prieš Komisiją* nematyti, ar muitinės tarpininkas byloje, kurioje buvo priimtas šis sprendimas, muitinės deklaracijas pateikė savo vardu ir importuotojo sąskaita, ar importuotojo vardu ir sąskaita. Tačiau Nyderlandų muitinė iš muitinės tarpininko, o ne iš importuotojo pareikalavo sumokėti papildomus žemės ūkio mokesčius, kuriuos pats tarpininkas reikalavo grąžinti pagal Reglamento Nr. 1430/79 13 straipsnį.

ka „suinteresuotas asmuo“ – t. y. asmuo, kurio apgaulė arba akivaizdus aplaidumas turi būti vertinami, kaip nustatyta Muitinės kodekso 239 straipsnyje ir Įgyvendinimo reglamento 905 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje, – „suprantama taip pat, kaip ir (to paties reglamento) 899 straipsnyje“. Šiame straipsnyje patikslinama, kad „suinteresuotas asmuo“ reiškia asmenį ar asmenis, nurodytus 878 straipsnio 1 dalyje, arba jų atstovus ir bet kurį kitą asmenį, kuris dalyvavo atliekant muitinės formalumus su atitinkamomis prekėmis arba davė nurodymus, būtinus šiems formalumams atlikti“. Taigi, atrodo, kad šių subjektų ratas tikrai apima muitinės tarpininkus, kurie šioje byloje apeliantei atliko muitinės formalumus. Taigi, darant prielaidą, kaip teigia apeliantė, kad muitas buvo nustatytas dėl jos muitinės tarpininkų klaidų, padarytų atliekant minėtus formalumus, dėl jų akivaizdaus aplaidumo apeliantė vis dėlto neturi teisės prašyti, kad būtų atsisakyta išieškoti muitus.

135. Dėl būtinos profesinės patirties apeliantė pažymi, kad ji iš tiesų yra ūkio subjektas, turintis azoto tirpalų importavimo ir eksportavimo patirties, bet visiškai nesispecializavo atliekant Prancūzijoje muitinės operacijas, susijusias su šiomis prekėmis.

136. Šis skundas taip pat yra priimtinas apeliacinio skundo stadijoje, nes iš esmės juo yra keliamas teisės klausimas, susijęs su veiklos sritimi, kurios atžvilgiu reikia įvertinti ūkio subjekto, prašančio neišieškoti muitų pagal Muitinės kodekso 239 straipsnį, profesinę patirtį.

137. Man atrodo akivaizdu, kad ši veiklos sritis negali būti pašios muitinės operacijos; priešingu atveju sąlyga, susijusi su ūkio subjekto profesine patirtimi – kuri, be kitų sąlygų, yra būtina vertinant, ar buvo akivaizdus aplaidumas Muitinės kodekso 239 straipsnio [73] prasme, – būtų automatiškai įvykdyta kiekvieno importuotojo, nesančio muitinės tarpininku, atžvilgiu.

138. Taigi Pirmosios instancijos teismas teisingai, be to, neprieštaraudamas tam, kas

73 — Žr. šios išvados 66 išnašoje cituotą teismų praktiką.

nustatyta Teisingumo Teismo sprendime *Corte Söhl & Sölke* [74], pažymėjo, kad reikia išnagrinėti, ar ūkio subjekto veiklą sudaro iš esmės importo ir eksporto operacijos ir ar jis jau turėjo tam tikrą patirtį vykdyti šias operacijas.

139. Taigi išnagrinėtas skundas man atrodo nepagrįstas.

140. Šio apeliacinio skundo trečiojoje dalyje apeliantė Pirmosios instancijos teismą kritikuoja, kad šis jos elgesį vykdant nagrinėjamas operacijas įvertino kaip nepakankamai rūpestingą.

141. Pirmosios instancijos teismas šį vertinimą grindė bendru apeliantės elgesio vertinimu ir pažymėjo, be kita ko, pirma, kad apeliantė, kuri tvirtina, jog neturi aptariamų produktų muitinės operacijų patirties, taip pat kad kilo Reglamento Nr. 3319/94 taikymui būdingų sunkumų, ne tik neprašė savo muitinės tarpininkų patarimo, bet davė jiems tikslius nurodymus, ir, antra, kad apeliantė, išrašydama savo sąskaitas, padarė klaidų [75].

142. Dėl pirmojo aspekto apeliantė tvirtina, kad, priešingai nei teigia Pirmosios instancijos teismas, ji tikrai ieškojo minėto reglamento nuostatų taikymo išaiškinimų.

143. Tačiau šiuo atžvilgiu apeliantės pateikti argumentai negali įrodyti, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė faktines aplinkybes ar su jomis susijusius įrodymus. Apeliantė iš esmės tik pažymi, kad 2000 m. kovo 7 d. laišku ji Prancūzijos muitinės paklausė, ar būdas, kuriuo ji atlieka muitinės operacijas, visiškai tokias pat, kaip atliktos 1997 m., sukūrė tiesioginio ar netiesioginio sąskaitų pateikimo situaciją Reglamento Nr. 3319/94 1 straipsnio 3 dalies antrosios pastraipos prasme.

144. Tačiau pati apeliantė pažymėjo, kad operacijos, dėl kurių kilo šis ginčas, buvo atliktos 1997 metais. Taigi apeliantės prašymas dėl išaiškinimo buvo pateiktas praėjus daug laiko po to, kai šios operacijos buvo atliktos, ir net po to, kai buvo surašyti

74 — Jau minėta, 57 punktas.

75 — Skundžiamo sprendimo 143–144 punktai.

protokolai dėl mokėtinų muitų [76], bei po to, kai buvo pateikti apeliantės prašymai atsisakyti išieškoti importo muitus [77].

145. Taigi apeliantės nurodyta aplinkybė akivaizdžiai neturi reikšmės jos rūpestingumo atliekant šioje byloje nagrinėjamas operacijas patikrinimui.

146. Dėl klaidų, padarytų išrašant sąskaitas, apeliantė Pirmosios instancijos teismą kaltina leidus suprasti, neapibrėžtai paminėjus šias klaidas, kad jų buvo daug, o tai neatitinka tikrųjų faktinių aplinkybių. Šiuo atžvilgiu ji patikslina, kad visose keturiose muitinės operacijose buvo tik dvi klaidos, kurių kiekviena apėmė tris skirtingas operacijas, ir kad šios klaidos susijusios su bylos T-134/03 dalyku.

147. Šiuo atžvilgiu pažymėtina, kad Pirmosios instancijos teismas visiškai nenurodė arba neleido suprasti, kad išrašant sąskaitas padarytų klaidų buvo daug. Jis tik skundžiamo sprendimo 144 punkte pažymėjo, kad „ieškovės klaidos išrašant šias sąskaitas taip pat rodo jos rūpestingumo trūkumą".

148. Taigi apeliantė neįrodo, kad Pirmosios instancijos teismas šiuo atžvilgiu iškreipė faktines aplinkybes arba su jomis susijusius įrodymus. Dėl reikšmės, kurią jis galėjo suteikti išrašant sąskaitas padarytoms klaidoms, su kurių buvimu apeliantė sutinka ir apeliacinėje instancijoje, pažymėtina, kad tai susiję su Pirmosios instancijos teismo atliekamų faktinių aplinkybių vertinimu, kurio Teisingumo Teismas, nagrinėdamas apeliacinį skundą, negali kontroliuoti.

149. Remdamasis išdėstytais samprotavimais darau išvadą, jog apeliantė neįrodė, kad yra trūkumų, dėl kurių taptų negaliojantis Pirmosios instancijos teismo konstatavimas, jog Komisija nepadarė jokios akivaizdžios vertinimo klaidos, ginčijamuose sprendimuose nusprendusi, kad nebuvo įvykdyta ieškovės akivaizdaus aplaidumo nebuvimo sąlyga.

150. Taigi siūlau Teisingumo Teismui atmesti ir šį apeliacinio skundo pagrindą.

76 — Remiantis skundžiamu sprendimu (24 punktas), 1997 m. lapkričio 13 d. pateiktas dėl operacijų, kurios yra bylos T-135/03 dalykas, ir 1998 m. gruodžio 4 d. – dėl operacijų, kurios yra bylos T-134/03 dalykas.

77 — Remiantis skundžiamu sprendimu (25 punktas), pateikti 1999 m. lapkričio ir gruodžio mėnesiais.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

151. Pagal Procedūros reglamento 122 straipsnio pirmąją pastraipą, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas, išlaidų klausimą sprendžia Teisingumo Teismas. Pagal to paties reglamento 69 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo.

152. Kadangi siūlau Teisingumo Teismui atmesti apeliacinį skundą ir Komisija prašė priteisti iš apeliantės bylinėjimosi išlaidas, manau, kad apeliantė turi jas padengti.

Išvada

153. Atsižvelgdamas į išdėstytus samprotavimus, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti, kad:

„Apeliacinis skundas atmetamas.

Common Market Fertilizers SA padengia bylinėjimosi išlaidas."